



## Oponentský posudek na bakalářskou práci Kristýny Benkové **Elektronické hlasování a principy volebního práva**

Bakalářská práce Kristýny Benkové se zaměřuje na nosné téma současné politologie, elektronické volby v kontextu volebního práva. České prostředí toto téma zpracovává spíše přehledově, proto je analytický příspěvek přínosný.

K obsahové stránce je třeba poznamenat, že se jedná o relativně zdařilý pokus o strukturovaný text. Absenci definice základních prvků analyzovaného problému (sjednocení názvosloví, výzkumná otázka, hypotéza) trochu suplují teoretické kapitoly navazující na úvod. V úvodu se objevuje poměrně zajímavá myšlenka inspirovaná současnou epidemickou situací kolem koronavirové krize. Ta, bohužel, dále v textu zůstává nerozvinutá. Velmi nosná je i další dále nerozvinutá myšlenka zahrnutí dvou případů za účelem testování, zdali porušení principů volebního práva nevedlo ke zrušení možnosti elektronického hlasování ve volbách. Geograficky se analýza zabývá elektronickými formami hlasování v rámci Evropy, časově od roku 2005 do roku 2019. Geografické kritérium není nijak zevrubněji ospravedlněno, i jinde ve světě existují příklady, které sama autorka zmiňuje, a jejich zařazení do výzkumného rámce by práci mohlo značně pomoci. Časovému omezení lze lehce porozumět, v roce 2005 byla v Estonsku (jedna ze zkoumaných zemí) poprvé nabídnuta voličům možnost volit elektronicky, totiž přes internet. Nejednotnost a rozdíly mezi elektronickým a internetovým hlasováním jsou dále rozebrány v kapitole 1. Elektronické hlasování. Zdaleka se ale nejedná o vyčerpávající rozlišení a pojmová zmatenost se v textu objevuje dále. Autorka zmiňuje, že se bude zabývat primárně distančním elektronickým hlasováním, což je (dle typologie na s. 7-8) jen jeden z typů elektronického hlasování, navíc pak nadále zkoumá i další subkategorie. Zdařilý, byť restriktivní, výčet principů volebního práva vnáší do práce potřebnou strukturu. To samé, až na výjimky, platí o navázání specifik elektronického hlasování na principy volebního práva. Například souvislost mezi volební účastí a principem všeobecnosti se zakládá na velmi plytké argumentaci. V některých pasážích analýzy není zřejmé, odkud autorka čerpá informace, v jiných se až přespříliš spoléhá na kolegy Brunclíka a Nováka. Přesto v textu odkazuje i na zajímavé publikace a přesvědčivé výsledky předchozích výzkumů. V některých pasážích autorka píše zbytečně široce (např. kapitola 2.1 Všeobecnost) a zkracuje si tak prostor pro vlastní analýzu. Ta se dále omezuje na konstatování typu: „*kritérium možnosti změny elektronického hlasu je bezpochyby spojeno s principem tajného hlasování.*“ A to bez dalších podpůrných vysvětlení. Jisté formální náležitosti komparativní analýzy práce má, jejímu úspěšnému provedení však chybí preciznost (v důsledcích se práce více soustředí na hledání principů volebního práva v peripetích elektronických voleb).

Po formální stránce je práce z větší části v pořádku. Objevují se překlepy typu „stanových cílů“ místo „stanovených cílů“, užívání budoucího času v úvodních kapitolách, několik chybných či přebývajících interpunkčních znamének, nebo nadbytečné používání expresivních výrazů. Velkou výtka vidím v uvedení knihy Andreho Blaise, *To Vote Or Not to Vote? The Merits and Limits of Rational Choice Theory* v seznamu literatury, na kterou se v textu autorka nijak neodkazuje.

V souhrnu je třeba prohlásit, že se jedná o práci s velkým, leč ne zcela využitým, potenciálem. V řadě povinných podmínek práce obstává, v některých dalších by bylo vhodné ji zlepšit. Ve výsledku s přihlédnutím k dosaženým výsledkům analýzy práci doporučuji k obhajobě.